

Ο ΑΡΗΓΓΙΑΝΟΣ (*)

Ὁ ΒΑΣΙΛΙΑΣ (σκεφτικός). Κι ἀστέρια; Ξέρεις τ' εἶναι τὰστέρια;

Ὁ ΑΛΛΟΣ. Ξέρω.

Ὁ ΒΑΣΙΛΙΑΣ (σιγά). Καί τί εἶναι ἀστέρια;

Ὁ ΑΛΛΟΣ. Νάν τὰ ἰδῶ λίγο...

Ὁ ΒΑΣΙΛΙΑΣ (πιάνοντας θέση στό παράθυρο). Ὁρίστε.

Ὁ ΑΛΛΟΣ (ἔρχεται καί προσκλίνεται λίγο κοιτάζοντας ἄπάνου στόν οὐρανό, χωρίς νά στραφεῖ):

Ὡ νύχτα τή μαβρίλα σου κι ἄν εἶδα, χαιρετῶ σε σέ σένα βρήκα τή πηγὴ πού πάντα ὄνειρεβόμουν! πὼς ἀναβρῖζει ἀφ' τήν πηγὴ τῆς σκέψης μου ἡ διαύγεια, καί τῶν παγίδων τὴν ὀρμὴ πού στένεις, ἀθελά σου τὰ μύρια βέλη τοῦρανοῦ κρυφομιλῶν καί λένε καί δείχνουν μου πὼς ἀστεριοῦ λουλουδι εἶν' ἡ ζωὴ μου!

(Γυριζόντας). Εἶσατε ὁ μεγαλειότατος;

Ὁ ΒΑΣΙΛΙΑΣ (σκεφτικός χωρὶς νά πιαντήσσει, ἔρχεται καί πέφτει στό ντιβάνι). Μητέρα, μητέρα, γιατί νά εἶμαι βασιλόπουλο;

Ἡ ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΙΣΣΑ (κοντὶ του σιγά). Γιὰ νὰ ζηλέθουν ὅλοι παιδί μου.

Ὁ ΒΑΣΙΛΙΑΣ (ἄξαφνα στόν ξένο). Ἦθελες νὰ εἶσουν ἐσὺ μεγαλειότατος;

Ὁ ΑΛΛΟΣ. Δὲν τὸ ἐσκέφτηκα ἀκόμα (σκέφτεται λίγο). Δὲ θὰ μὴ φελοῦσε τίποτα (σὲ λίγο). Ὅχι, δὲν ἤθελα!

(Ὁ βασιλιάς βυθίζεται σὲ σκέψεις. Ὁ ξένος προχωρώντας στὴ θέση του ἀντικρῖζει τὸ φίλο). Μπά! Ἐσὺ ἐδῶ;

Ἡ ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. Γνωρίζοσατε;

Ὁ ΑΛΛΟΣ. Βέβαια. Δὲ μὲ θυμᾶσαι;

Ὁ Α'. Σὲ θυμᾶμαι.

Ὁ ΑΛΛΟΣ. Τὰ βρήκες λοιπὸν τὰ κίτρινα λουλούδια;

Ὁ Α'. Ὅχι.

Ὁ ΑΛΛΟΣ. Καί ψάχνεις πάντα νὰ τὰ βρεῖς;

Ὁ Α'. Ὅχι.

Ὁ ΑΛΛΟΣ. Τὸ φαντάστηκα. Καλὰ κάνεις νὰ σοῦ πῶ.

Ἡ ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. Ποῦ γνωριστήκατε;

Ὁ ΑΛΛΟΣ. Στὸ δρόμο. Ἐρχομουν ἀπὸ τὴν πλημύρα τοῦ Ἡλίου, φωτισμένος καὶ κυνηγώντας τὸννεῖρό μου. Στὸ σταδροδρόμῳ τῆς μάγισσας τὸν ἀπάντησα νὰ φεθᾶται νὰ περάσει (μὲ μικρὸ γέλιο) καὶ

κυνηγῶσα κι ἀφτὸς τὸννεῖρό του. Ἴσως γνωριστήκαμε.

Ὁ ΒΑΣΙΛΙΑΣ (μὲ προσοχὴ). Λέγε, λέγε. Ἡ μάγισσα τείταν;

Ὁ ΑΛΛΟΣ. Μιὰ γριὰ πού ἔτρωγε ἀνθρώπινο κρέας· μιὰ γριὰ ἀδύνατη καὶ σιχαλὴ, γιατί τὰ σπίνονρά τῆς κατέβαιναν καὶ τῆς σκέπαζαν τὰ μάτια· μιὰ γριὰ ἀξιολύπητη κι ἀφτὸς τὴ φοβόταν.

Ὁ ΒΕΖΙΡΗΣ. Ἐτρωγε ἀνθρώπινο κρέας;

Ὁ ΑΛΛΟΣ. Ὅπου τῆσσε κύρια. Ἀφτὸν θὰν τὸν ἔτρωγε βέβαια.

Ὁ ΒΑΣΙΛΙΑΣ. Καί τί ἔγεινε ἡ μάγισσα;

Ὁ ΑΛΛΟΣ. Ὡ, πῆγα κοντὰ τῆς μὲ ἔρμη καὶ τὴν ἔπιασα ἀπὸ τὰ σπίνονρα νὰ τὴν πετάξω πέρα· μὲ τόση ἔρμη πού τὰ σπίνονρά τῆς μείνανε στὰ χέρια μου καὶ τότες τὴ βλέπω νὰ γονατίζει μπροστά μου καὶ νὰ σκούζει: «Βλέπω! βλέπω! γιὰ τὸ καλὸ πού μοῦκαμες σκλάβά σου θὰ γένω!...» (μὲ μικρὸ χαμόγελο)· κ' ἐγὼ τῆς ἔκαμα τὸ καλὸ χωρὶς νὰν τὸ θέλω...

Ὁ ΒΑΣΙΛΙΑΣ (μὲ περιωροῖ). Λέγε λοιπὸν, λέγε.

Ὁ ΑΛΛΟΣ. Καί τοῦτος βρήκε τὴν περίσταση νὰ περάσει...

Ὁ ΒΑΣΙΛΙΑΣ. Ὅχι γι ἀφτόν! Ὅχι γι ἀφτόν! Ἡ μάγισσα τί ἀπόγεινε;

Ὁ ΑΛΛΟΣ. Ἡ μάγισσα δὲν θὰ ξαναφάει ἀνθρώπινο κρέας. Ἡ μάγισσα θάφινει πιὰ τὸ δρόμο ἐλέφτερο γιὰ ἄσους κυνηγᾶνε τὸννεῖρό τους εἴτε μικροῦ πῆθου εἴτε ἀπέραντου ὄνειρου, καὶ μὲνα μοῦκαμε τὸ μεγαλειότερο καλὸ...

Ὁ ΒΑΣΙΛΙΑΣ (μὲ πῆθος). Ὡ, τί σοῦκαμε; πὲς λοιπὸν τί σοῦκαμε;

Ὁ ΑΛΛΟΣ (κάνοντας δυὸ βήματα κοντὰ του καὶ κοιτάζοντάς τον). Μοῦ μαγνήτισε τὰ τραγοῦδια μου, τὰ τραγοῦδια μου, πού λένε τὸν πόθο μου....

Ὁ ΒΑΣΙΛΙΑΣ. Ἄ!... (λιγόνεται).

Ἡ ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. Παιδί μου... (τρέχοντας κοντὰ του). Μάγος! εἶναι μάγος! (στὸ βασιλόπουλο). Παιδί μου!...

Ὁ ΒΕΖΙΡΗΣ. Μάγε!..... (δυνατὰ). Φρουροί! φρουροί!... Γλήγορα...

Ὁ ΑΛΛΟΣ (ἤσυχ). Γιατί φωνάζετε; Μάγος ἐγὼ; ἐγὼ μάγος; Καλά. (μπαινουν οἱ φρουροί).

Ὁ ΒΕΖΙΡΗΣ. Δέσετε γρήγορα ἀφτόν τὸ μάγο!

Ὁ ΑΛΛΟΣ (ἤσυχ). Ἐγὼ μάγος; (ὁ βασιλιάς συνέρχεται). Ἄλλὰ ἂν ἐγὼ εἶμαι μάγος, τὰ δεσμὰ θὰ λυθοῦν μοναχά τοῦς, κι ἂν εἶμαι μονάχα ἕ κυνηγὸς τοῦ ὄνειρου μου, γιατί νὰ μὲ δέσετε; (δίνοντας τὰ χέρια). Ὁρίστε... (μὲ χαμόγελο στὴν ἀντιβασίλισσα). Τῶν τραγοῦδιῶν μου τὴ δύναμη δὲ θὰν

(*) Κοίταξε ἀριθ. 443.

τή δέσετε ποτέ. (Οι φρουροί ετοιμάζονται να τον δέσουν).

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ (σηκώνεται δυνατά). Τι κάνετε εκεί; Ξέω! Ξέω γρήγορα...

Η ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΙΣΑ. Παιδί μου...

Ο ΒΕΖΙΡΗΣ. Μεγαλειότατε!

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ. Τι άγαπή; του λόγου σου; (στην αντιβασίλισσα.) Μητέρα μου τί σου έκαμε ο άνθρωπος;

Η ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΙΣΑ. Είναι μάγος παιδί μου;

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ. Είναι μάγος; τόσο το καλήτερο αν είναι μάγος. Θα μ'α διασκεδάξει. Αν είναι μάγος να τον κρατήσουμε στο παλάτι. Είναι μάγος;

Ο ΑΛΛΟΣ. Μάγος; εγώ μάγος; Τα τραγούδια μου, μόνο τα τραγούδια μου είναι μαγεμένα κι άδεται... Όχι δεν είμαι μάγος.

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ. Όρίστε μητέρα, δεν είναι μάγος (στοις φρουρούς). Πηγαίνετε λοιπόν ξέω έσείς!

Η ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΙΣΑ. Όχι παιδί μου.

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ. Είμαι βασιλιάς;

Η ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΙΣΑ. Νό είσαι ο βασιλιάς.

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ (στοις φρουρούς). Όξω λοιπόν! Ξέω!... (οι φρουροί βγαίνουν). Ο άνθρωπος δεν είναι μάγος. Ο άνθρωπος δεν κάνει τίποτα. Θέλεις να μείνεις στο παλάτι;

Ο ΑΛΛΟΣ. Όχι! Κονηγάω τ'άνερό μου κι όταν τ'έβρω θ'άν το πάρω μαζί μου...

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ. Όστε θ'α φύγεις; θ'α φύγεις από δω;

Ο ΑΛΛΟΣ. Αν δεν είναι εδώ βέβαια θ'α φύγω...

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ (πηγαίνοντας κοντά του). Ω μείνε! μείνε εδώ. Θα κάτσεις στο παλάτι. Θα έχεις έλα σου τάχαθ'α. Θα είσαι ο φίλος μου. Έσ'ν θ'α είσαι ο φίλος μου. Μείνε... μείνε...

Ο ΑΛΛΟΣ. Δέ με κρατάει τίποτα; μεγαλειότατε και τίποτα δεν με τραβάει!...

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ. Μείνε!

Ο ΑΛΛΟΣ. Ο λόγος σου άντηχάει στα φυλάσφύγια μου...

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ. Μείνε!

Ο ΑΛΛΟΣ (πιάνοντας το κεφάλι του). Όμμένα! δεν πρέπει να μείνω...

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ. Σε παρακαλώ εγώ. Ένας βασιλιάς. Θέλεις να ιδεις τί καλά πού είναι εδώ; Θα βάλω να χορέψουν οι σκλάβες μου. Θα βάλω να τραγουδήσουν τ'αηδόνια μου! Ω μείνε... μείνε.

Ο ΑΛΛΟΣ (σκεπτικώς και συλλογισμένος). Κάπου άκουσα τη φωνή σου μεγαλειότατε. Κάπου άντήχησε ο τόνος της... (προχωρώντας στο παράθυρο). Ω πού; ώ πού; (βυθίζεται σε συλλογισμούς).

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ (τόν άφινει κ' έρχεται στο ντι-

βάνι). Ανάψτε τις χουσοπηγές να ιδει την άρμονία τους. Ανόψτε τη χρυσόπορτα που άντικρύζει τον ώκεανό (έρχεται κοντά του). Δέν την ανοίξαν ποτέ; τη χρυσόπορτα. Είναι κλεισμένη με το διαμαντένιο κλειδί. Ω κέγώ δέν τη ξέρω κανείς δέν τόλμησε να την ανοίξει. Τι ζήτησ; τ'άνερό σου: Κοίταξε και κει μέσα. Πές μου και μένα τείναι: Κέγώ έχω όνειρο και δέν το ξέρω. Μείνε, καλέ ξένε, μείνε.

Ο ΑΛΛΟΣ (γυρνώντας και πλησιάζοντας την αντιβασίλισσα). Το βασιλόπουλο είναι μεγάλο κυρά... (γονατίζει και της φιλεί το χέρι), Δέστε με να μείνω εδώ γονατιστός σας παρακαλώ. Δέν παρακάλεσα ποτέ μου και μόνο πολέμησα με τα στοιχεία. Νόθω να δένεται το διάδα μου και (σηκώνεται) και δέν δέν πρέπει. Δέστε να μείνω...

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ. Όχι! να μείνεις έτσι. Γλυκά να τραγουδάς... Τραγουδήσε λιγάκι...

Ο ΑΛΛΟΣ. Όμμένα ή φωνή μου στέρεψε. Χαίρετε... (χάνεται από την πόρτα).

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ. Προφτάστε τον! προφτάστε τον! Βεζίρη... (ο βεζίρης βγαίνει). Ω μητέρα θ'α φύγει! θ'α φύγει. Θα χαθεί για πάντα μητέρα! μητέρα μου (την άγκυλιάζει) μητερούλα μου θ'α χαθεί για πάντα προφτάστε τον!... προφτάστε τον! Ω τί γλυκά πού είναι τα λόγια του! Μητέρα μου άντηχάνε βαθεία μέσα μου... θ'α φύγει μητέρα... θ'α φύγει...

Η ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΙΣΑ. Μην κάνεις έτσι παιδί μου...

(Ακολουθεί)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΜΠΥΣΗΣ

Ο λαός μας θρέφεται όλη μέρα με χίλιες και χίλιες δεισιδαιμονίες, θρέφεται ή πιό σωστά, τον τρώνε άφτες και δέν του άπομνήσκει νόημα ούτε γούστο για πολλά πράματα πιό χρήσιμα, για την καλλιέργεια της ψυχής του. Ακολουθεί στην Ελλάδα, ότι θάκολουθήση σε κάθε χώρα όπου ή άπλή θρησκεία έπαψε να βασιλέβη και όταν ή φιλοσοφία δέ βασιλέβει άκόμη: ο νους βάση δέν έχει όπου να σταθ ή αιώνια σαλέβει. Έτσι κι ο λαός μας χάνεται σε χίλια παραμύθια. Είναι θρησκος, πάει στην εκκλησία, κάνει την προσεκή του: μα την προσεκή του το περότερο την κάνει από πρόληψη, γιατί φοβάται μήπως κι άρρωστήση, αν τυχόν άμελήση να προσεκηθή προί και βράδι, μήπως σκουνηάψη στο δρόμο ή μήπως πατήση κανένας κλέφτης και του κλέψη μια όρνιθα: πάει στην εκκλησία, γιατί το συνήθισε και γιατί πρέπει. Άγαπή κιόλας τη θρησκεία του, γιατί αγαπή τον έθνισμό του, χωρίς να την έμαθε, χωρίς να την ξέρη, του φτάνει πού ο σταβρός του κ' ή πατρίδα του είναι το ίδιο. Σ' όλα τάλλα, δέν τον μέλει, έφοκλα θ'α πιστέψη ότι κι αν του πής για Νεράιδες, για ξωτικές, για βουφολάκους κ' έτσι βλέπουμε το λαό μας από μέσα του ειδωλολάτρη, άπ' όξω χριστιανό.

(Δύο άδέρφια)

ΨΥΧΑΡΗΣ